

Muistio on valmisteltu yhteistyössä puolustusministeriön kanssa.

SUOMEN OSALLISTUMINEN KANSAINVÄLISEEN KRIISINHALLINTAAN JA NOPEAN TOIMINNAN JOUKKOIHIN

Ajankohtaista

Suomi osallistuu tällä hetkellä 10 sotilaalliseen kriisinhallintaoperaatioon yhteensä noin 500 sotilaalla. Suurin osa suomalaissotilaista palvelee UNIFIL-operaatiossa Libanonissa, Irakin koulutusoperaatiossa (OIR) ja Resolute Support -operaatiossa Afganistanissa. Suomi osallistuu operaatioihin myös Länsi-Balkanilla, Välimeren alueella ja Afrikassa. Lisäksi Suomi osallistuu siviilikriisinhallintaan noin 120 asiantuntijalla. Siviilikriisinhallinnassa suurin yksittäinen osallistuminen on Ukrainassa. Ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon painopisteiden mukaisesti Suomi jatkaa aktiivista osallistumista kansainväliseen kriisinhallintaan ja korostaa osallistumisen vaikuttavuuden ja kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan merkitystä. Kriisinhallinnan keinoin varaudutaan vastaamaan myös mahdollisiin nopeisiin muutoksiin kansainvälisessä turvallisuustilanteessa. Muistion liitteenä on kartta Suomen osallistumisesta kriisinhallintaan.

Sotilaallinen kriisinhallinta on Suomelle tärkeää ulko-, turvallisuus-, ja puolustuspoliittisista syistä. Osallistumista punnitaan myös puolustusvoimien suorituskykyjen kehittämisen ja puolustusvalmiuden näkökulmasta. Operaatioihin osallistuminen arvioidaan näiden muodostamassa kokonaisuudessa. Siviilikriisinhallinta on tärkeä osa Suomen kokonaisvaltaista kriisinhallintatoimintaa. Tuloksellinen kriisinhallinta vaikuttaa Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen samalla, kun kriisinhallinnalla kehitetään kohdemaiden yhteiskuntien toimivuutta, oikeusvaltiokehitystä, hyvää hallintoa ja väestön toimeentulomahdollisuuksia. Rauhanomaisten ja vakaiden olojen edistämiseksi vaikutetaan laajemminkin mm. terrorismin ehkäisemiseen ja muuttoliikkeiden perussyihin. Kokonaisvaltaisessa avustus- ja jälleenrakennustyössä hyödynnetään myös suomalaisen yksityisen sektorin osaamista. Suomi edistää naiset, rauha ja turvallisuus -päättöslauselman (1325) toimeenpanoa kansainvälisessä kriisinhallinnassa kansallisen 1325-toimintaohjelman puitteissa.

Joulukuussa 2017 EU:ssa tehtiin päätös **pysyvän rakenteellisen yhteistyön (PRY)** käynnistämisestä, mikä on merkittävä askel EU:n puolustusyhteistyön syventämisessä. PRY:ssä ovat mukana kaikki EU-maat paitsi Iso-Britannia, Tanska ja Malta. Osallistujamailta vaaditaan sitoumuksia eri aloilla, mukaan lukien kriisinhallinnassa. Jäsenvaltiot sitoutuvat antamaan keinojensa ja voimavarojensa puitteissa merkittävää tukea YTPP-operaatioihin henkilöstön, materiaalin, koulutuksen ja harjoitusten muodossa, infrastruktuurina tai muulla tavoin. Kesäkuussa 2017 aloitti toimintansa sotilaallisista koulutusoperaatioista vastaava suunnittelu- ja johtokyky (*Military Planning and Conduct Capability*, MPCC), jonka johdossa on EU:n sotilasesikunnan päällikkö kenraaliluutnantti Esa Pulkkinen.

Suomen osallistuminen EU:n sotilaallisiin kriisinhallintaoperaatioihin on laskenut viime vuosina. Keväästä 2018 alkaen Suomella on EU-operaatioissa yhteensä vain 15 sotilasta. Pysyvän rakenteellisen yhteistyön sitoumusten myötä ja huomioiden Suomen profiili EU:n yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kehittämisessä olisi perusteltua lisätä Suomen osallistumista EU:n sotilaalliseen kriisinhallintaan. Suomen osallistumisen kasvattaminen on mahdollista jossain määrin nykyisten osallistumispäätösten puitteissa.

Ranska teki syyskuussa 2017 **Euroopan interventioaloitteen** (*European Intervention Initiative*, EII). Ranskan mukaan kyse ei ole uuden valmiudessa olevan joukon perustamisesta, vaan askeleesta yhä syvenevässä puolustusyhteistyössä eurooppalaisten kumppanien kesken. Tavoitteena on, että EII-aloitteeseen osallistuvien maiden operatiivinen kapasiteetti ja nopeus kehittyisivät pitkällä tähtäimellä yhdenmukaisiksi. EII:n painopisteitä ovat strateginen ennakkoarviointi, työskentely yhteisten kriisi- ja operaatioskenaarioiden pohjalta, tuki kansainvälisille operaatioille ja kokemusten vaihto oppimistarkoituksessa. Odotuksena on osallistuvien maiden valmius osallistua nopean toiminnan operaatioihin mm. Afrikassa. Taustalla on Ranskan huoli siitä, että pelkästään PRY:n kautta ei saada sellaista laadullista kehitystä suorituskyvyissä, jota Lissabonin sopimuksessa tavoiteltiin. Aloite ei sijoitu suoraan EU- tai Nato-kehykseen. Alkuvaiheessa ydinryhmään on kutsuttu kymmenisen kumppanimaata, joilla on kokemusta vaativista kriisinhallintaoperaatioista. Mm. Saksa, Espanja ja Italia ovat lähteneet mukaan aloitteeseen. Ranska on tiedustellut myös Suomelta halukkuuttamme liittyä mukaan aloitteeseen.

Yhdysvaltojen ja Venäjän välillä on käyty keskusteluja **mahdollisesta YK:n rauhanturvaoperaatiosta Ukrainassa**, mutta keskustelut eivät ole edenneet. YK ei ole käynnistänyt konkreettista valmistelua tällaisesta operaatiosta. Jatkokeskusteluissa on tärkeää huomioida muiden kansainvälisten toimijoiden, etenkin Etyjin, rooli Itä-Ukrainassa (ml. Etyjin SMM-missio). YK-operaatiolla tulisi olla YK:n turvallisuusneuvoston mandaatti ja Ukrainan hyväksyntä. Osallistujapohjan tulisi olla riittävän laaja. Suomen osallistuminen tulisi harkittavaksi, mikäli asianmukaisesta rauhanturvaoperaatiosta päätetään. Toistaiseksi rauhanturvaoperaation perustaminen näyttää epätodennäköiseltä.

YK järjesti marraskuussa 2017 **Vancouverissa** puolustusministereiden **rauhanturvakokouksen**, jossa 49 maata antoi uusia lupauksia YK:n rauhanturvaamisen tukemiseksi. Suomen lupaus koostui ainakin komppanian kokoisesta jatko-osallistumisesta UNIFIL-operaatioissa vuoden 2018 jälkeen ja joukoista YK:n valmiusjärjestelmään (rannikkojääkäriyksikkö vuodesta 2017, suojelun erikoisosasto 2018 alkaen ja erikoisjoukot vuodesta 2019 alkaen).

Sotilaallisen kriisinhallinnan menot ovat viimeisten vuosien aikana pysytelleet noin 100 miljoonan euron tasolla (ulkoministeriön ja puolustusministeriön pääluokat yhteensä). Viime vuonna menot olivat noin 106 miljoonaa ja tänä vuonna menojen arvioidaan olevan noin 115 miljoonaa euroa, koska Libanonissa ollaan kahdessa eri kokoonpanossa. Sotilaallisen kriisinhallinnan kehystaso on vuosina 2019–2022 lähes 110 miljoonaa euroa vuodessa. Uudet osallistumispäätökset tai merkittävät käynnissä olevien operaatioiden vahvuuden tai suorituskyvyn muutokset vaatisivat lisärahoitusta. Lisärahoitustarpeisiin on varauduttava jatkossakin, sillä tulevia kriisinhallintaoperaatioita ei voida ennakoida. Lisäksi on otettava huomioon kehysriiheyssä tehty päätös koskien vuotta 2020, jolloin puolustusministeriö siirtää 6,5 miljoonaa euroa puolustusministeriön sotilaallisen kriisinhallinnan momentilta vapaaehtoiseen maanpuolustukseen.

Osallistuminen sotilaallisiin kriisinhallintaoperaatioihin

YK:n rauhanturvaoperaatiot

Voimassa olevien kansallisten osallistumispäätösten mukaisesti Suomi osallistuu **UNIFIL-operaatioon** irlantilais-suomalaisessa pataljoonassa noin 170 sotilaalla 31.12.2018 asti. Suomalaiseen komppaniaan kuuluu 33 sotilaan virolainen joukkue. Lisäksi Suomi osallistuu UNIFILIin ranskalaisessa reservipataljoonassa noin 160 sotilaalla 31.8.2018 asti. Päätös tehtiin Pariisin marraskuun 2015 terrori-iskujen jälkeen vastauksena Ranskan EU-maille esittämään avunpyyntöön, joka pohjautui Lissabonin sopimuksen keskinäisen avunannon lausekkeeseen (SEU 42 (7) artikla). Suomen kokonaisvahvuus UNIFIL-operaatioissa on tällä hetkellä noin 320 sotilasta.

Suomi päätti 9.3.2018 jatkaa osallistumistaan UNIFIL-operaatioissa 1.9.2018–31.12.2020 noin 200 sotilaalla operaation ranskalaisessa reservipataljoonassa. Reservipataljoonan yksiköt partioivat koko operaatioalueella. Etelä-Libanonin turvallisuustilanne on vakaa, mutta altis nopeille muutoksille. Kuluneen puolen vuoden aikana ääriryhmien toimintaedellytykset Libanonissa ovat heikentyneet.

tyneet, Libanonin armeija on saanut Syyrian vastaisen itärajan haltuun ja hallitus on pystynyt vie-
mään poliittisia uudistuksia eteenpäin.

Suomi osallistuu toistaiseksi voimassa olevan kansallisen osallistumispäätöksen puitteissa Lähi-
idän **UNTSO-operaatioon** 17 sotilastarkkailijalla. Osallistumista supistetaan kahdella vuoden
2018 loppuun mennessä. Osallistuminen on tärkeää Suomen järjestämän sotilastarkkailijakoulu-
tuksen kannalta.

Suomi jatkaa osallistumista **MINUSMA-operaatioon Malissa**. Operaation toiminta-alueella on
useita ääriryhmiä ja alueen läpi kulkee merkittävä osa Eurooppaan suuntautuvasta muuttoliik-
keestä. Toistaiseksi voimassa olevan kansallisen osallistumismandaatin mukaan Suomi voi osallis-
tua operaatioon enintään 20 sotilaalla. Tällä hetkellä Suomella on viisi sotilasta operaation esikun-
nassa. Lisäksi Suomi jatkaa operaatiossa olevan ruotsalaisen joukon tukemista 8 lääkärillä. Lääkä-
rit ovat operaatiossa Ruotsin kanssa erikseen sovitun aikataulun mukaisesti. Tukea valmistaudu-
taan jatkamaan tarvittaessa myös vuonna 2019.

Pohjoismaisen Nordefco-yhteistyön puitteissa on selvitetty mahdollisuuksia tukea MINUSMA-
operaation joukkojen rotaatiokoulutusta ja toimialueella tapahtuvaa koulutusta yhteispohjoismai-
sella kouluttajaryhmällä. Suomen olisi mahdollista osallistua kouluttajaryhmään voimassa olevan
osallistumispäätöksen puitteissa.

Suomen osallistuminen YK:n **UNDOF-operaatiossa** Golanilla päättyy 4.6.2018, kun operaation
apulaiskomentajana toiminut prikaatinkenraali Mauri Koskelan tehtävä päättyy.

EU:n YTPP-operaatiot

Malin **EUTM Mali** -koulutusoperaatiossa toimii tällä hetkellä kaksi suomalaista sotilasta. Suomi
suunnittelee lisäävänsä osallistumistaan voimassa olevan osallistumispäätöksen puitteissa, jonka
ylärajana on 12 sotilasta. Malin armeijan tukeminen on operaation päätehtävä, mutta sen ohella
EUTM Mali on ryhtynyt antamaan koulutustukea G5 Sahel -maiden yhteisille joukoille. EU:n komis-
sio on tehnyt päätöksen laajentaa Afrikan rauhanrahastoa (APF) kanavaksi G5-joukkojen rahalli-
selle tuelle. Suomi tukee G5-aloitetta 900 000 euron vapaaehtoisrahoituksella.

Somalian EUTM-koulutusoperaatiossa toimii tällä hetkellä viisi suomalaista sotilasta. Toistaiseksi
voimassa olevan kansallisen osallistumispäätöksen mukaan Suomi osallistuu operaatioon enintään
10 sotilaalla. Operaatio on siirtynyt yksilökoulutuksesta joukkojen kouluttamiseen. Operaation
neuvonantotoimet Somalian puolustusministeriön ja pääesikunnan tukemiseksi ovat vahvistuneet.
EU on vedonnut osallistujamaihin operaation henkilöstövajauksen täyttämiseksi. Suomi vahvistaa
osallistumista operaatioon vuoden 2018 aikana voimassa olevan osallistumispäätöksen ja suunni-
teltujen määrärahojen puitteissa.

Suomi osallistuu kuudella sotilaalla voimassa olevan osallistumispäätöksen mukaisesti Välimeren
EUNAVFOR MED Sophia -operaatioon. Päätöksen mukaan Suomi jatkaa operaatiossa enintään
kymmenellä esikuntaupseerilla vuoden 2018 loppuun. Operaation päätavoite on ihmissalakulje-
tus- ja ihmiskauppaverkostojen liiketoimintamallin häiritseminen. Mandaattiin lisättiin vuonna
2016 Libyan rannikkovartioston ja laivaston kouluttaminen, ja operaation rooli on tämän myötä
kasvanut merkittäväksi osaksi EU:n toimia muuttoliikkeyhteistyössä. Operaatiossa puututaan Eu-
rooppaa suoraan koskevaan ongelmaan, ja siihen osallistuvat lähes kaikki EU:n jäsenvaltiot.

Suunnitelmana on, että Suomi jatkaa osallistumista EUNAVFOR MED Sophia -operaatiossa 1.1.–
31.12.2019 nykyisellä vahvuudella, enintään kymmenellä esikuntaupseerilla. Jatko-osallistumisen
kustannukset olisivat arviolta 1,4 miljoonaa euroa ja katettavissa sotilaallisen kriisinhallinnan
määrärahojen kehyksissä. Eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle on tarkoitus antaa asiasta selvitys
sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain mukaisesti.

Suomen osallistuminen **EUFOR Althea -operaatioon** Bosnia-Hertsegovinassa päättyi 31.3.2018.

ISILin vastainen koalitio

Suomi jatkaa osallistumista Yhdysvaltain johtaman ISILin vastaisen koalition kriisinhallintaoperaation (*Operation Inherent Resolve*, OIR) koulutustoimintaan Irakissa. Voimassa oleva kansallinen osallistumismandaatti kattaa sadan sotilaan osallistumisen operaation koulutus- ja neuvonanto-tehtäviin vuoden 2018 loppuun asti. Osallistuminen käsittää kouluttajaosaston, liikkuvan kouluttajaryhmän, omasuojaosaston sekä tarvittavat tuki-, huolto- ja esikuntaosat. Koulutus ja neuvonanto on laajennettu koskemaan kurdien peshmerga-joukkojen lisäksi Irakin turvallisuusjoukkoja koko Irakin alueella. Tällä hetkellä suomalaissotilaat toimivat sekä kurdialueella että sen ulkopuolella Qayyarahin kaupungin länsipuolella sijaitsevassa tukikohdassa. Koalition toimintamuutosten myötä muutokset Suomen osallistumisessa ovat jatkossakin mahdollisia mm. käytettävien tukikohtien ja tukeutumisjärjestelyjen osalta.

Merkittävänä epävarmuustekijänä on Irakin vaikea poliittinen toimintaympäristö ja 12.5.2018 pidettävät parlamentti- ja aluevaalit. Vaalien lopputulos vaikuttaa merkittävästi Irakin turvallisuuspoliittisen tilanteen kehittymiseen lähivuosina: yhteiskunnan vakauttamis- ja uudistuspyrkimykset vaativat keskushallinnolta vaikeitakin päätöksiä koskien eri väestöryhmien taloudellisia ja poliittisia toimintaedellytyksiä, julkisten palveluiden parantamista ja korruption kitkemistä. Näihin kysymyksiin puuttuminen sekä kansallisten turvallisuussektorin toimijoiden kapasiteetin kehittäminen ovat keskeisiä edellytyksiä ISILin uuden nousun estämiseksi.

Vaikka ISIL on sotilaallisesti lyöty, Irakin vakauttaminen edellyttää kansainvälistä tukea ISILin vastaisen sotilaallisen menestyksen turvaamiseksi ja sisäisen turvallisuuden ylläpitämiseksi. Turvallisuussektorille annettavaa tukea on tärkeä jatkaa. Suunnitelmana on, että Suomi jatkaisi osallistumista ISILin vastaisen koalition koulutustoimintaan OIR-operaatioissa. Osallistumispäätös valmistaisiin sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain mukaisesti.

Naton kriisinhallintatoiminta

Osallistuminen Naton kriisinhallintaan on osa Suomen kumppanuuspolitiikkaa. Naton **Resolute Support Mission (RSM)** on tukenut Afganistanin turvallisuusjoukkojen kehittämistä vuodesta 2015. Operaation oli määrä päättyä vuoden 2016 lopussa, mutta Afganistanin heikentynyt turvallisuustilanne ei mahdollistanut lakkauttamista suunnitellusti. Operaation kokonaisvahvuus on ollut 14 600 ja sitä ollaan nyt nostamassa noin 16 000:een. Suurimmat joukkomäärät tulevat Yhdysvalloista (10 000), Italiasta, Georgiasta, Romaniasta, Saksasta, Turkista ja Isosta-Britanniasta. Suomella on tällä hetkellä operaatioissa noin 30 sotilasta, joista noin 20 Kabulissa ja 10 Saksan johtamalla pohjoisella komentoalueella. Suomen osallistuminen sisältää neuvonantajatoiminnan ja omasuoja-henkilöstön. Lisäksi Suomella on henkilöstöä operaation esikuntatehtävissä sekä kansallisen tuen ja huollon tehtävissä.

Naton **KFOR-operaatio** on edelleen välttämätön Kosovon vakauden varmistajana. Operaatiolla on merkitystä myös alueellisesta näkökulmasta Länsi-Balkanilla, jossa epävakaus ja ulkoiset vaikutuspyrkimykset ovat huolenaiheina. Naton joukkojen vahvuus on noin 4 200. Suomi osallistuu tällä hetkellä operaatioon noin 20 sotilaalla.

Yhdysvallat on esittänyt, että **Nato** laajentaisi toimintaansa Irakissa nykyisestä puolustus- ja turvallisuuskapasiteetin kehittämistoiminnasta (DCB) niin, että perustaisi Naton **koulutusmission**. Kyseessä olisi missio, joka tukisi Irakin kansallista sotilas- ja turvallisuuskoulutusta. Missiolla ei korvattaisi ISILin vastaisen koalition tai muiden kansainvälisten toimijoiden (EUAM, UNAMI) toimintaa, vaan se täydentäisi näitä. Koulutusmission koko olisi muutaman sadan suuruusluokkaa. Mission muodosta ja koosta käydään kevään aikana yksityiskohtaisemmat keskustelut, ja päätös sen perustamisesta tehtänee Naton huippukokouksessa heinäkuussa.

Osallistuminen siviilikriisinhallintaoperaatioihin

Suomi osallistuu siviilikriisinhallintaan noin 120 asiantuntijalla, joista noin 40 % on naisia. Suurin yksittäinen osallistuminen on Etyjin monitorointimissiossa Ukrainassa (SMM), jossa on noin 20

suomalaista asiantuntijaa. Myös EU:n siviilikriisinhallintaan osallistuminen jatkuu vahvana. EU-operaatioista eniten suomalaisia on tällä hetkellä EUMM Georgiassa (11), EUPOL COPPS:ssa Palestiinalaisalueilla (9) ja EULEX Kosovossa (7).

Suomen osallistuminen YK:n poliisirauhanturvaamiseen on vakiintunut noin 20 poliisin tasolle, ja tavoitteena on tulevina vuosina jatkaa 20–25 poliisiasiantuntijan määrällä. Suurin osa poliisiasiantuntijoista toimii Afrikassa, mm. muuttoliikkeen näkökulmasta keskeisissä maissa. Etelä-Sudanin UNMISS-operaatioissa toimii suomalainen SGBV (*sexual and gender based violence*)-poliisikouluttajatiimi. Suomi kuuluu merkittävimpien YK-poliiseja luovuttavien länsimaiden joukkoon. Poliisirauhanturvaamisen merkitys on kasvanut.

Siviilikriisinhallintatoimet Irakissa ovat lisääntyneet viimeisen puolivuotiskauden aikana. Suomi on osallistunut helmikuusta alkaen viidellä poliisikouluttajalla **ISILin vastaisen koalition poliisikoulutukseen** Bagdadissa. Poliisit osallistuvat Italian johdolla toteutettavaan Irakin kansallisten poliisivoimien kouluttamiseen, jolla tuetaan Irakin poliisin valmiuksia ylläpitää turvallisuutta maassa.

Lokakuussa 2017 EU päätti käynnistää Irakin turvallisuussektorin uudistamista tukevan siviilikriisinhallintaoperaation **EUAM Iraq** (*European Union Advisory Mission Iraq*), jonka perustamista Suomi tuki vahvasti. Operaation vahvuus on aluksi noin 35 asiantuntijaa ja mandaattina yksi vuosi. Suomi puoltaa mandaatin jatkamista ja vahvuuden kasvattamista. Operaatio keskittyy alkuvaiheessa strategisen tason tukeen Irakin sisäministeriölle ja Kansallisen turvallisuusneuvonantajan toimistolle. Suomi on sekondeerannut operaatioon kaksi asiantuntijaa.

Suomen osallistuminen koulutusyhteistyöhön sekä asiantuntija- ja materiaalituen antamiseen kolmansille maille

Suomi tukee **Naton DCB** (*Defence Capacity Building*) -toimia yhdessä muiden Pohjoismaiden ja Baltian maiden kanssa *Nordic-Baltic Assistance Programme* (NBAP) -ohjelman kautta. Tällä hetkellä Suomi tuki kohdistuu Georgiaan, jossa toimii suomalainen asiantuntija suunnittelu- ja koulutus-tehtävissä (*Joint Training and Evaluation Center*, JTEC). Keskuksen toiminta on kehittynyt myönteisesti, ja arvioiden mukaan keskukselle annettava tuki voitaisiin nyky muodossaan päättää vuoteen 2020 mennessä.

Suomi tukee **Itä-Afrikan valmiusjoukon** (*East-African Standby Force*, EASF) kehittämistä yhdellä sotilasasiantuntijalla osana yhteispohjoismaista neuvonantajaryhmää Nairobissa. EASF-kyky on nyt kehittynyt sellaiselle tasolle, että joukon arvioidaan voivan osallistua sekä tarkkailija-operaatioihin että tavanomaisiin rauhanturvaoperaatioihin. Joukko tarvitsee kuitenkin tukea kyttäkseen vaativimpiin tehtäviin. EASF:n suunnitelman mukaan riittävä kyky olisi saavutettu vuoteen 2020 mennessä, jolloin myös Suomen ja muiden Pohjoismaiden nyky muotoinen tuki suunnitellaan lopetettavaksi. Valmistelussa on suomalaisen asiantuntijan sekondeeraminen EASF:n siviilikomponenttiin vuonna 2018.

Suomen osallistuminen nopean toiminnan joukkoihin

Euroopan unionin taisteluosastot

Suomi osallistuu Saksan johtamaan EU:n taisteluosastoon vuoden 2020 jälkipuoliskolla aiempien linjauksen mukaisesti. Muut osastoon osallistuvat maat ovat Itävalta, Tšekki, Kroatia, Irlanti ja Alankomaat. Suunnittelun lähtökohtana on ollut noin 30–150 sotilaan vahvuisen joukon tai pienemmän erikoissuorituskyvyn asettaminen taisteluosastoon.

Naton nopean toiminnan joukot ja Naton kehysvaltioyhteistyö

Suomi jatkaa osallistumista Naton nopean toiminnan joukkojen valmiusvuoroihin aiempien linjauksen mukaisesti. Vuodeksi 2018 valmiusvuoroon on ilmoitettu ilmavoimien valmiusyksikkö,

vuodeksi 2019 maavoimien jääkäriyksikkö sekä vuodeksi 2020 merivoimien Katanpää-luokan miinantorjunta-alus ja rannikkojääkäriyksikkö.

Suomi on osallistunut vuodesta 2016 alkaen Naton nopean toiminnan joukkoihin uudistetun **NRF:n** (*Nato Response Force*) **toimintamallin** mukaisesti. Suomen ilmoittamat joukot ovat osa NRF:n täydentävää joukkokokonaisuutta (FFG). Kumppanimaiden osallistuminen on aina luonteeltaan täydentävää. Suomen joukkoja ei aseteta EU:n taisteluosastojen tavoin korkeaan valmiuteen, eikä osallistuminen merkitse sitoutumista mahdollisiin operaatioihin. Päätös mahdolliseen operaatioon osallistumisesta tehtäisiin erikseen kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jatkossa Suomen osalta kyseeseen voivat tulla myös muut NRF:n joukkokokonaisuudet *Very High Readiness Joint Task Force* (VJTf) ja *Initial Follow-on Forces Group* (IFFG) sekä näiden joukkojen koulutus- ja harjoitusyhteistyöhön osallistuminen. Suomen osallistumismahdollisuuksien selvittämistä jatketaan.

Ison-Britannian johtaman maaryhmän **Joint Expeditionary Force** (JEF) -yhteistyön tavoitteena on parantaa kykyä ja valmiutta kriiseihin vastaamiseksi. Suomi liittyi kesällä 2017 samanaikaisesti Ruotsin kanssa JEF:iin allekirjoittamalla erilliset liittymisilmoitukset. Keväällä 2018 Suomi on osallistunut useisiin JEF-harjoituksiin ja valmistelukoukuihin. Helmikuussa järjestettiin POLEX-harjoitus, jonka tavoitteena oli kehittää JEF-maiden yhteistyön koordinaatiota osallistumista koskeissa konsultaatioissa. JEF:n johtamis- ja esikuntaharjoitus *Joint Venture* järjestettiin maaliskuussa 2018 Isossa-Britanniassa ja Kyproksella. Joukon pääharjoitus (JEF LIVEX) järjestettiin huhti-toukokuun vaihteessa Isossa-Britanniassa. Ison-Britannian tavoitteena on, että JEF saavuttaa täyden operatiivisen kyvyn vuoden 2018 kuluessa.

Puolustusministeriö allekirjoitti 29.6.2017 liittymisasiakirjan **Saksan johtamaan kehysvaltioryhmään** (FNC), jonka tavoitteena on kehittää monikansallisia eurooppalaisia suorituskykyjä sekä muodostaa joukkokokonaisuuksia. Suomi osallistuu yhteistyöhön suorituskykyjen kehittämistä koskevien klustereiden puitteissa. Lisäksi on muodostettu ns. laajojen joukkokokonaisuuksien kehitysalusta, jonka merkitys korostunee jatkossa. Yhteisellä koulutuksella ja vaativilla harjoituksilla on keskeinen rooli Saksan johtamassa kehysvaltioryhmässä. Osallistuminen kehysvaltioryhmään on vahva elementti Suomen ja Saksan välisessä puolustusyhteistyössä täydentäen jo olemassa olevaa yhteistyötä mm. operaatioissa, harjoitustoiminnassa sekä materiaaliyhteistyössä.

LIITE: Kartta Suomen osallistumisesta kansainväliseen kriisinhallintaan.

SUOMEN OSALLISTUMINEN KANSAINVÄLISEEN KRIISINHALLINTAAN

Huhtikuu 2018

● Sotilaallinen kriisinhallinta: 461

● Siviliikriisinhallinta: 118 (naisia 49)

Tiedot voivat
vaihdella päivittäin
johtuen rotaatiosta

EUROOPPA JA ETELÄ-KAUKASIA, VENÄJÄ

- Kosovo
 - NATO KFOR 19
 - EU EULEX 7
 - YK MIK 1
- Serbia
 - EU-delegaatio 1
- Bosnia-Hertsegovina
 - EU EUSR 1
- Georgia
 - EU EUMM 10
- Azerbaidžan
 - EU EUSR 1
- Ukraina
 - ETYJ SMM 20
 - EU EUAM 6
 - YK UN Women 1
- Moldova/Ukraina
 - EU EUBAM 3
- Venäjä
 - ETYJ OM 1
- Geneve
 - JRR 1
- Sihteeristöt
 - EN 4, EU 7, ETYJ 3, NATO 3, YK 3

AFRIKKA

- Somalia
 - EUTM SOMALIA 6
 - EUCAP SOMALIA 4
 - UNSOM SOMALIA 3
 - YK UNDP 1
 - YK UN Women 2
- Välimeri/Libyan rannikko
 - EUNAVFOR MED SOPHIA 6
 - EUBAM Libya 1
- Mali
 - EUTM MALI 2
 - YK MINUSMA 5
 - YK MINUSMA 7
 - EU EUCAP SAHEL MALI 1
- Liberia
 - YK UN Women 1
- Etelä-Sudan
 - YK UNMISS 6
- Niger
 - EUCAP Sahel Niger 1

LÄHI-ITÄ

- YK UNTSO 22
- YK UNDOF 2
- Libanon
 - YK UNIFIL 302
- Irak
 - OIR 66
 - EU EUAM 2
 - Counter ISILCoalition 5
- Palestiinalaisalueet
 - EU EUPOL COPPS 8

AASIA

- Afganistan
 - NATO RSM 31
 - NATO RS 1
- Tadžikistan
 - ETYJ 1

ULKOASIAINMINISTERIÖ
UTRIKESMINISTERIET